

Temadrøftelse af Specialundervisning

Skoleudvalget
03.04.2018

**Aalborg
Kommune**

Handlemuligheder

- Der er primo 2018 igangsat en proces frem mod en ny model for samarbejdet om inklusion i Aalborg Kommune. Dette arbejde er afstemt med det sideløbende arbejde med formuleringen af Nye fælles veje på det specialiserede område samt det hidtidige arbejde med inklusion i Skoleforvaltningen.

Processen består i foråret 2018 af Skoleudvalgets drøftelse af baggrundsnotatet og fastlæggelse af principper for inklusionsområdet. På baggrund af dette udarbejdes der mulige scenarier og initiativer, som skal **udmøntes i en ny model for samarbejdet om inklusion i Aalborg Kommune. Denne model behandles i Skoleudvalget i ultimo 2018, og modellen forventes at træde i kraft august 2019.**

Handlemuligheder inden for specialundervisningsområdet vil således være inkluderet i den politiske behandling af scenarier og initiativer i den nye model.

Specialundervisning

Specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand gives til elever, hvis udvikling kræver særlig hensyntagen eller støtte, der ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering eller holddannelse inden for rammerne af den almindelige undervisning. Den specialpædagogisk bistand omfatter:

- Specialpædagogisk rådgivning af forældre, lærere og personale
- Særligt undervisningsmateriale og kompenserende hjælpemidler
- Undervisning i folkeskolens fag og fagområder under særlig hensyntagen til elevernes indlæringsvanskeligheder
- Undervisning og træning i funktionsområder og arbejdsmetoder til at afhjælpe elevernes funktionsvanskeligheder
- Personlig assistance for at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen
- Særligt tilrettelagte aktiviteter, der kan gives i tilslutning til elevens specialundervisning

Specialundervisning i almenskolen

- Specialundervisning i almenskolen er støtte i flere end 12 undervisningslektioner/9 klokketimer ugentligt.
- Dette sker naturligt i et samarbejde og på baggrund af skolens vurdering, PPR-psykologens pædagogiske psykologiske vurdering samt forældres og eventuelt elevens synspunkt.

Visitation til specialundervisningstilbud

- Hvis skole eller forældre formoder, at en elev har behov for specialpædagogisk bistand som bedst kan varetages i et specialundervisningstilbud, skal eleven indstilles til en pædagogisk psykologisk vurdering (PPV).
- En PPV viser det eventuelle omfang af en elevs specialpædagogiske behov og ligger til grund for visitationen.
- Hvis PPV'en viser, at eleven har behov for at have sin skolegang i et specialundervisningstilbud, visiterer PPR efterfølgende eleven til et sådan. I dette tilfælde er økonomien centralt placeret i Skoleforvaltningen og visitationskompetencen placeret i PPR.
- PPV'en kan dog alternativt vise, at elevens undervisning kan gennemføres i almenskolen med enten specialundervisning eller supplerende undervisning.

Forskellige specialtilbud

- Skoleforvaltningens specialundervisningstilbud: Specialundervisningstilbuddene dækker både specialklasser, der er placeret på 21 folkeskoler fordelt i hele kommunen, og specialskoler der er placeret på selvstændige matrikler.
- Specialpædagogisk bistand i regionale undervisningstilbud: Nogle af kommunens elever har specialpædagogiske behov, som ikke kan tilgodeses i Skoleforvaltningens egne specialundervisningstilbud. Her kan PPR visitere disse elever til specialpædagogisk bistand i regionale undervisningstilbud – enten i form af kurser og hjælpemidler eller et reelt undervisningstilbud.
- Fællestilbuddene: Skoleforvaltningen driver i fællesskab med Familie- & Beskæftigelsesforvaltningen en række tilbud med både special- og socialpædagogisk bistand. Fællestilbuddene adskiller sig fra de øvrige specialundervisningstilbud, idet eleverne ud over de særlige specialpædagogiske behov, der kræver undervisning i et specialundervisningstilbud, også har brug for en socialpædagogisk indsats. Aktuelt er der nedsat en arbejdsgruppe med det formål at drøfte fællestilbuddenes fremtid. Det videre arbejde afventer den kommunale strategi Nye fælles veje på det specialiserede område

Historik

- I året 2011/12 påbegyndtes Skoleforvaltningens projekt "Inklusionsindsatsen", hvor økonomien tilhørende 150 pladser i specialundervisningstilbuddene blev omlagt til almenskolerne i form af en inklusionsressource svarende til 55 mio. kr. Inklusionsressourcens 55 mio. blev fordelt på skolerne efter en fordelingsnøgle blandt andet med udgangspunkt i det socioøkonomiske billede af de enkelte skoledistrikter
- Aktuelt er antallet af elever i specialundervisningstilbud højere end forud for inklusionsindsatsen. Særligt på visse områder har stigningen fra september 2013 til januar 2018 været markant. I specialklasser for elever med ADHD har der været en stigning på 46%, i strukturklasserne er stigningen på 51% og endelig er der 66% flere elever i specialklasserne for elever med autismspektrumsforstyrrelser. I modsætning hertil ses der et fald i antallet af elever i specialklasserne for elever med generelle indlæringsvanskeligheder på 27%.

Faglig vurdering af indsatsen på området

- I Foråret 2017 var alle specialundervisningstilbud involveret i Projektet Genbeskrivelse af specialundervisningstilbuddene. Der var nedsat 11 arbejdsgrupper – 1 for hvert specialområde bemandet med medarbejdere og ledelsesrepræsentanter fra specialundervisningstilbuddene og medarbejdere fra PPR. De enkelte arbejdsgrupper formulerede deres eget fælles praksisgrundlag.
- Praksisgrundlaget er det faglige fundament og fællesnævner for det arbejde og den tilgang, der skal kendetegne arbejdsgruppens specialundervisningstilbud - uanset fysisk placering og øvrige lokale kendetegn. Det fælles praksisgrundlag er skolernes eget daglige og faglige arbejdsredskab.
- De fælles praksisgrundlag er et vigtigt arbejdsredskab for at kunne understøtte en vigtig opgave i det samlede skolevæsen. Derfor er de dynamiske og revideres og tilpasses årligt den øvrige udvikling i skolevæsenet.

Kortlægning deres behov for kompetenceudvikling

- I Forvaltningen arbejdes der nu på at kunne påbegynde kompetenceudviklingen i specialundervisningstilbuddene i august 2018 ud fra de områder, hvor kortlægningen viste udækkede kompetencebehov, hvilket overordnet var inden for specialpædagogik og neuropædagogik.

Handlemuligheder

- Der er primo 2018 igangsat en proces frem mod en ny model for samarbejdet om inklusion i Aalborg Kommune. Dette arbejde er afstemt med det sideløbende arbejde med formuleringen af Nye fælles veje på det specialiserede område samt det hidtidige arbejde med inklusion i Skoleforvaltningen.

Processen består i foråret 2018 af Skoleudvalgets drøftelse af baggrundsnotatet og fastlæggelse af principper for inklusionsområdet. På baggrund af dette udarbejdes der mulige scenarier og initiativer, som skal **udmøntes i en ny model for samarbejdet om inklusion i Aalborg Kommune. Denne model behandles i Skoleudvalget i ultimo 2018, og modellen forventes at træde i kraft august 2019.**

Handlemuligheder inden for specialundervisningsområdet vil således være inkluderet i den politiske behandling af scenarier og initiativer i den nye model.